

Du kan hvis du vil

Jeg beundrer mennesker som har mot og vilje til å kjempe for andre mennesker. Mennesker som ønsker å gjøre hverdagen bedre for andre. Mennesker som nekter å stå og se på at andre lider. Mennesker som bruker av egen tid for å hjelpe mennesker i nød.

Arnulf Øverlands ord i diktet "Du må ikke sove", er ord vi aldri må glemme:

Du må ikke sitte trygt i ditt hjem og si: Det er sørgelig, stakkars dem!

Du må ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer dig selv!

Jeg roper med siste pust av min stemme: Du har ikke lov til å gå der og glemme!

De er så viktige. Men de fleste av oss glemmer dem. Så lenge krigen og nøden ikke rammer dem vi føler størst tilknytning til, har vi lett for å glemme at det er mennesker, som deg og meg, som lider. Det kunne vært våre barn, og våre mødre og fedre. Og det ER vår verden.

Det er naturlig å få et stikk i hjertet når man ser bilder av barn som dør. Byer som brenner. Men vi har så altfor lett for å la det bli med det. Vi har altfor lett for å glemme det som er langt unna. Mennesker vi ikke har noen direkte tilknytning til. Steder som er langt unna. "Det angår ikke meg". Nøden i Kongo er allerede glemt. Selv om kvinner voldtas og lemlestes hver dag. Barn dør. Mennesker er på flukt.

Vår egen Mads Gilbert nektet å sitte trygt i sitt hjem. Han reiste til Gaza for å gjøre det han kan best. Pleie sivile som rammes av krigen og vekke verdenssamfunnet. Han jobber for å lindre den urett som ikke rammer ham selv. Den tiden han ikke bruker på å operere og lindre skade, jobber han utrettelig for å fortelle resten av verden om det grusomme befolkningen i Gaza opplever. I forrige uke sendte han en sms som antagelig nådde tusenvis av mennesker. I respons møtte nærmere 300 mennesker

opp i sentrum av Tromsø for å holde en spontan demonstrasjon. 300 mennesker som nekter å sitte og se på. Mennesker som vet at lite skjer dersom vi sitter hjemme og tenker "det er ikke noe jeg kan gjøre".

For det er det! Mads Gilbert er en vanlig mann, med et stort hjerte og et enormt engasjement. Han har en vilje og et mot til å gjøre noe med urettferdigheten i verden. Han bruker sin stemme. Og han gjør ord til handling.

Da jeg var i Nepal med Røde Kors i høst, besøkte vi en kvinnegruppe som satte spor i mitt hjerte. Hvert år selges 12.000 jenter i alderen 12 år og oppover. Hovedsakelig til India, og som oftest som sex-slaver. En av mange årsaker til at dette kan skje, er at jentene er i en sårbar situasjon, og blir lokket med gull og grønne skoger. De vet som regel ikke hva de begir seg ut på. For å bekjempe menneskehandel, jobber denne kvinnegruppen med å opplyse andre mennesker om hva menneskehandel er, og forsøker å forhindre at jenter blir solgt. Da en av jentene i deres landsby forsvant, oppsøkte de foreldrene, fant ut hvor jenta var, og hentet henne tilbake. En annen jente var det for sent for. Kvinnene klarte likevel å finne ut hvem bakmannen var, og kastet ham ut av landsbyen. Kvinner som disse bekjemper de store problemene som menneskehandel. Vanlige kvinner, som likevel er så bemerkelsesverdige. De er eksempler til etterfølgelse.

Hver dag hører man om mennesker som disse. Tromsø-legen som sliter seg ut i Gaza for å lindre nød, eldre mennesker som bruker all sin tid på å gjøre dagene mindre ensomme for andre mennesker, ungdom som

bruker fritiden sin på å gjøre hverdagen mindre trist for barn som bor på asylmottak. Mennesker som nekter å sitte og se på. Som ikke tror på at "det er ingenting jeg kan gjøre". Og det er mange av dem.

Enkeltmenneskets innsats skal man ikke kimse av. Det er frivillighet som driver organisasjoner som Røde Kors. Det er frivillighet som sørger for at ensomme mennesker har noen å snakke med. Som jobber for at verden ikke skal glemme Kongo, og forhindrer at unge jenter blir solgt over grensen, og må leve sitt liv som sex-slave. Og det er enkeltmennesket som driver frivilligheten.

IMorten Krogvolds portrettserie "Ansikt til ansikt" uttaler den kjente svenske forfatteren Henning Mankell: "Det er det som virkelig er det skremmende med vår tid. At det er så uendelig mye lidelse som er helt unødvendig, som vi kunne ha stoppet i går, men vi gjør det ikke".

Og han har rett. Det skal så inderlig lite til fra hver av oss for å gjøre verden til et litt bedre sted. En sms. En samtale. En stemme som sier ifra når noen lider, og når urettferdighet råder. Dette er en innsats vi alle kan ta oss tid til. Det er det mange som gjør, og de fortjener heder og ære. Likevel har vi en lang vei å gå. Vi er alle verdensborgere, og vi har alle et ansvar for våre medmennesker.

Det er nemlig slik som politiker og filosof Edmund Burke så klokt påpeker: «All that is necessary for the triumph of evil is that good men do nothing.»

|| Det er det som virkelig er det skremmende med vår tid. At det er så uendelig mye lidelse som er helt unødvendig, som vi kunne ha stoppet i går, men vi gjør det ikke.

i dag:

Lotte Lindbjør Nilsen (23)
Student, journalist
ung.no og leder i Oslo Røde Kors Ungdom

